Foundation Course-Paper-II April 2013

Con. 37-13.

GT-1245

[Total Marks: 100 (3 Hours) N. B.: (1) All questions are compulsory. (2) Write answer of both the section in the same answer paper. (3) Figures to the right indicate full marks. Section I 6 (a) Describe in brief the Political rights of Indian Citizens. What are the main characteristics of 'Human Rights'? 8 (b) Explain the differences between Science and Philosophy. Explain the meaning and scope of Science. 6 (a) Describe the meaning and need of Human Rights. Discuss Child Labour Prohibition and Regulation Act, 1986 in brief. (b) Write the contributions of Dr. Homi Bhabha. 6 Explain the contributions of Charles Darwin. (a) Explain the role of NGO in protecting human rights. 6 Explain the functions of National Commission for Schedule Tribes. 6 (b) Explain the contributions of Galileo. Write a note on Science and Religion.

(a) Explain the Narmada Bachao Andolan.

Explain the scope of Technology.

(b) Explain the kinds of Sciences.

Discuss the peoples' movements in India.

TURN OVER

6

Section II

5.	(a)	Explain the meaning and structure of Ecology.	6
	(b)	What are the reasons of environmental degradation? What is biotechnology? Bring out its hazards. OR	8
		Explain the strengths and weaknesses of 'Sonography'.	
6.	(a)	Explain the impact of dams. OR	6
	(b)	Explain the Environmental Ethics. Explain the application of Nano-Technology. OR	6
		Write a note on nuclear power.	
7.	(a)	Explain various types of Wastes. OR	6
	(b)	Explain the impact of Thermal power project. Write a note on cyber crime. OR	6
		What is Cloning ?	
8.	(a)	What is the need of 'Carbon Bank' in big cities of India ?	6
	(b)	What is Disaster Management? State the main causes of disaster. What are the applications of Laser Technology? OR	6
		Explain the applications of space technology.	
		(मराठी रूपांतर)	
		(३ तास) [एकूण गुण : १०	00
	स्	चुना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.	
		 (२) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेमध्ये लिहा. (३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात. 	
		(४) आवश्यक वाटल्यास इंग्रजी प्रश्न पत्रिका पहावी.	
		विभाग १	
₹.	(अ)	भारतीय नागरिकांच्या 'राजकीय हक्काचे' थोडक्यात वर्णन करा. किंवा	Ę
		मानवी हकाची प्रमुख वैशिष्टचे कोणती ?	
	(ब)	विज्ञान आणि तत्त्वज्ञानातील फरक स्पष्ट करा.	6
		किंवा	
		विज्ञानाचा 'अर्थ' आणि 'क्षेत्र' स्पष्ट करा.	

Con. 37-GT-1245-13. २. (अ) मानवी हकाचा 'अर्थ' आणि गरज वर्णन करा. किंवा बालकामगार प्रतिबंध कायदा १९८६ थोडक्यात चर्चा करा. (ब) डॉ. होमी भाभा यांचे योगदान थोडक्यात लिहा. चार्लस डार्विन यांचे योगदान स्पष्ट करा. ३. (अ) मानवी हक्कांचे संरक्षण करण्यासाठी अशासकीय संस्थांचे कार्य स्पष्ट करा. ξ, किंवा राष्ट्रीय अनुसूचित जमाती आयोगाची चर्चा करा. (ब) गॅलिलिओचे योगदान स्पष्ट करा. Ę किंवा विज्ञान आणि धर्म यावर टीप लिहा. ४. (अ) नर्मदा बचाओ आंदोलन स्पष्ट करा. Ę किंवा भारतातील जनआंदोलनाची चर्चा करा. (ब) वैज्ञानिक पद्धती स्पष्ट करा. Ę किंवा तंत्रज्ञानाची व्याप्ती स्पष्ट करा. विभाग २ ५. (अ) परिस्थितीकीचा अर्थ आणि रचना स्पष्ट करा. દ્દ किंवा पर्यावरणाच्या ऱ्हासाचे परिणाम कोणते ? (ब) जैवतंत्रज्ञान म्हणजे काय ? त्याचे धोके लिहा. ८ किंवा सोनोग्राफीचे बलस्थान आणि उणिवा स्पष्ट लिहा. ६. (अ) धरण प्रकल्पांचे परिणाम विशद करा. ξ किंवा पर्यावरणीय नितीशास्त्र स्पष्ट करा. (ब) नॅनो तंत्रज्ञानाचे उपयोग स्पष्ट करा. Ę किंवा

अणुऊर्जा वर टीप लिहा.

TURN OVER

9.	(अ)	कचऱ्याचे	विविध	प्रकार	स्पष्ट	करा.
			£	न्या		

थर्मल पावर प्रकल्पांचे परिणाम स्पष्ट करा.

(ब) सायबर गुन्हे यावर टीप लिहा.

किंवा

क्लोनिंग म्हणजे काय ?

८. (अ) भारतातील मोठ्या शहरात 'कार्बन बँके'ची गरज का आहे ? र्किवा

आपत्कालीन व्यवस्थापन म्हणजे काय ? आपत्तीची कारणे सांगा.

(ब) लेसर तंत्रज्ञानाचे उपयोग कोणते ?

किंवा

अवकाश तंत्रज्ञानाचे उपयोग सांगा.

દ્દ

5.4.B. com

Commerce -paper - I Business Development

April 2013

P4-RT-Exam.-Feb.-13-11

Con. 20-13.

GT-1401 ours) [Total Marks : 100

(3 Hours)

N.B.: (1) **All** questions are **compulsory**.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Section I

1. Explain the following terms in short (any five) :-

(e) SAARC

(a) Societal Concept of business(b) Micro Environment

(f) Turnaround

(c) Mission

(g) Merger

(d) WTO

(h) Joint Venture.

2. Answer any **three** of the following :-

30

10

(a) What is business? Explain its importance to society.

(b) State and explain various components of external business environment.

(c) Explain three-fold objectives of business.

(d) State and explain the qualities of a successful entrepreneur.

(e) What is feasibility study? State its contents.

(f) Explain the term growth strategy. State the reasons for adopting growth strategy.

3. Write short notes on (any two) :-

10

(a) Project Report

(b) SWOT Analysis

(c) Importance of Business Objectives

(d) Diversification of Business.

Section II

4. Explain the following terms in short (any five) :-

10

(a) ATM

(e) E-Communication

(b) Merchant Banking

(f) F.D.I.

(c) Ombudsman

(g) B.P.O.

(d) Organised Retailing

(h) Tourism.

5. Answer any three from the following:-

30

(a) Explain the role of banking institutions.

(b) Explain various principles of insurance.

(c) What are measures undertaken to promote tourism and hospitality industry in India?

(d) Enlist different forms of transport and explain them in brief.

(e) Discuss the factors responsible for growth of organised retailing in India.

(f) What is K.P.O. ? Explain the future prospect of KPO in India.

6. Write short notes on (any two) :-

10

(a) Development Banking

(c) Ethics in Retailing

(b) Types of Insurance

(d) Careers in retailing.

[TURN OVER

Con. 20-GT-1401-13.

सचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(ब) सुक्ष्म पर्यावरण

(अ) प्रकल्प अहवाल

(ब) स्वॉट विश्लेषण

(अ) ए.टी.एम

(ब) मर्चंट बँकिंग

(क) ऑम्बडसमन

(ड) संघटित किरकोळ व्यापार

(ब) विम्याची तत्त्वे स्पष्ट करा.

खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :-

(अ) डेव्हलपमेंट बॅंकिंग

(ब) विम्याचे प्रकार

(ड) जागतिक व्यापार संघटना

(क) मोहिम

(मराठी रूपांतर) एकूण गुण : १०० (३ तास) (२) **उजवी**कडील अंक **पर्ण** गुण दर्शवितात. विभाग १ खालीलपैकी कोणत्याही पाच संज्ञाचा अर्थ थोडक्यात स्पष्ट करा :-80 (इ) एस्.अे.अे.आर.सी. (अ) व्यवसायाची सामाजिक संकल्पना (फ) पुर्ननफा अवस्था (ग) विलिनीकरण (ह) संयुक्त उपक्रम. खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा :-30 (अ) व्यवसाय म्हणजे काय ? व्यवसायाचे समाजासाठी असलेले महत्त्व विशद करा. (ब) व्यवसायाच्या बहिर्गत पर्यावरणाचे विविध घटक विशद करा. (क) तीन सुत्रिय उद्दिष्टे स्पष्ट करा. (ड) यशस्वी उद्योजकाची गुणवैशिष्ट्ये नमूद करून स्पष्ट करा. (इ) व्यवहार्यता अभ्यास म्हणजे काय ? त्याचा तपशिल विशद करा. (फ) विस्ताराची रणनीती म्हणजे काय ? विस्ताराची रणनीती अवलंबविण्याची कारणे विशद करा. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :-१० (क) व्यवसायाच्या उद्दिष्टांचे महत्त्व (ड) व्यवसायाचे विभक्तीकरण. विभाग २ खालीलपैकी कोणत्याही पाच संज्ञांचा अर्थ थोडक्यात स्पष्ट करा :-80 (इ) ई-संदेशवहन (फ) एफ्.डी.आय. (ग) बी.पी.ओ. (ह) पर्यटन. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या :-30 (अ) बँक या संस्थेची भूमिका स्पष्ट करा. (क) भारतामध्ये पर्यटन व पाहणचार उद्योगाला चालना देण्यासाठी कोणते उपाय योजले गेलेत ते लिहा. (ड) वाहत्कीचे वेगवेगळे प्रकार नम्द करून स्पष्ट करा. (इ) भारतातील सुव्यवस्थित किरकोळ विक्रीच्या वाढीला कारणीभूत असणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. (फ) K.P.O. म्हणजे काय ? त्याचे भारतातील भवितव्य स्पष्ट करा.

(क) किरकोळ व्यापारामधील नितीमूल्ये

(ड) किरकोळ व्यापारामधील नोकरीच्या संधी.

Business Economics paper-II April S.y.B. com

ws Feb. 2013-61 Con. 45-13.

(3 Hours)

[Total Marks: 100

N. B. :	(1)	Question Nos. 1 and 6 are compulsory.
	(2)	Besides compulsory questions attempt any two questions from each
		section.

(3) Figures to the right indicate full marks.

Section I

	Define the following: (i) Open economy (ii) Trade cycles Distinguish between: (i) Inflation and Deflation. (ii) Organised and Unorganised emplo	(iii) Money supply (iv) Globalization.	10
	Explain circular flow of national income Discuss changing sectoral composition of		8
	Explain factors affecting velocity of circ Discuss the classical approach of deman		8
	What are the causes of inflation? Explain measures to control inflation.		8
5. W	rite notes on any two:— (a) Phases of trade cycles (b) Working of multiplier (c) Determinants of supply of money (d) Equilibrium in IS-LM model.		16
	Section II		
	Define the following concepts:- (i) Disinvestment (ii) Small scale industries. Distinguish between:- (i) Agriculture and Industry (ii) Nationalisation and Globalisation	(iii) SEZ (iv) Knowledge economy.	10
7	Explain role of agriculture in Indian eco Examine the impact of WTO on Indian		8
	) What are the problems of small scale in Discuss the measures to solve the problems.		8
9. Ex	xplain significance and growth of service	sector in Indian economy.	16
10. W	rite notes on any two:— (a) Role of SSI in Indian economy (b) Special Economic Zones (c) Problems of Service sector in India (d) National Population Policy, 2000.		16

(मराठी रूपांतर)

सूचन	 (१) प्रश्न क्र. १ आणि ६ अनिवाये आहेत. (२) अनिवार्य प्रश्नाशिवाय प्रत्येक विभागातून दोन प्रश्न सोडवा. (३) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात. 							
	विभाग १							
ξ	(अ) पुढील संकल्पनांच्या व्याख्या द्या:- (१) मुक्त अर्थव्यवस्था (२) व्यापार चक्रे (४) जागतिकीकरण. (ब) फरक स्पष्ट करा: (१) भाववाढ आणि भावघट (२) संघटीत आणि असंघटीत रोजगार.	१ 0						
₹.	(अ) बंदिस्त अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्नाच्या चक्रिय प्रवाहाचे स्पष्टीकरण करा. (ब) भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नातील क्षेत्रीय बदलाची चर्चा करा.	د د						
₹.	 (अ) पैशाच्या भ्रमणवेगावर प्रभाव टाकणारे घटक स्पष्ट करा. (ब) पैशाच्या मागणीच्या सनातन दृष्टीकोनाची चर्चा करा. 	د د						
٧.	(अ) भाववाढीची कारणे कोणती ? (ब) भाववाढ नियंत्रणाच्या उपाययोजनांचे स्पष्टीकरण करा.	د د						
ч.	खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :- (अ) व्यापार चक्राच्या अवस्था (ब) गुणकाची कार्यपध्दती (क) पैशाचा पुरवठा निश्चित करणारे घटक (ड) IS-LM प्रतिमानातील संतुलन.	१६						
	विभाग २							
ξ.	(अ) पुढील संकल्पनांच्या व्याख्या द्या :- (१) निर्गुंतवणूक (२) लघुउद्योग (४) ज्ञानाधिष्ठीत अर्थव्यवस्था. (४) शेती आणि उद्योग (१) शेती आणि उद्योग (२) राष्ट्रीयीकरण आणि जागतिकीकरण.	१०						
6.	(अ) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील शेतीची भूमिका स्पष्ट करा. (ब) भारतीय शेतीवरील जागतिक व्यापार संघटनेच्या परिणामांचे परीक्षण करा.	6						
८.	(अ) भारतातील लघुउद्योगांच्या समस्या कोणत्या ? (ब) लघुउद्योगांच्या समस्या सोडविण्यासाठी योजिलेल्या उपाययोजनांचे स्पष्टीकरण करा.	6						
٩.	भारतीय अर्थव्यवस्थेतील सेवा क्षेत्राचे महत्त्व आणि वृध्दीचे स्पष्टीकरण करा.	१६						
80.	खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :- (अ) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील लघुउद्योगाची भूमिका (ब) विशेष आर्थिक क्षेत्र (क) भारतातील सेवा क्षेत्राच्या समस्या (ड) २००० चे राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण.	१६						

Advortising (old) + Revised) SiyiBilong PH. HUDL (March) 24 (OLD COURSE) Con. 29-13.

(3 Hours) N.B. (1) Attempt any three questions from each section. (2) Tie both the sections together.

[Total Marks: 100

(3) Figures to the right indicate full marks.

(b) What are the essentials of a good poster?

(b) Brand Name

(c) Advertising and Cultural Values

Section I

8 1. (a) Define advertising and explain its role in the modern world. 8 (b) Distinguish between advertising and publicity. 8 2. (a) Explain the bases of market segmentation. 8 (b) State the merits and demerits of internet advertising. 8 3. (a) How does advertising raise standard of living? (b) Bring out the need for advertising research. 8 4. (a) Explain the factors that determine advertising budget. 8 (b) What are the benefits of testing advertising effectiveness? 8 5. (a) Explain the stages in the product life cycle. 8

18 6. Write short notes on (any three): (a) Waste in Advertising (d) Packaging

(b) Doordarshan code (e) Advertising and Monopoly (c) Audit Bureau of Circulation Good Slogan. (f)

Section II

8 7. (a) Explain the steps in media planning. (b) Explain the different forms of advertising headlines. 8 8. (a) What are the functions of an advertising agency? 8 (b) Discuss the different buying motives. 8 9. (a) State the essentials of a good copy. 8 (b) Bring out the importance of illustrations in advertising. 10. (a) What is visualisation? State the steps in visualisation. (b) Explain the merits and demerits of outdoor advertising. 8 11. (a) Discuss the criticisms levelled against advertising. (b) What do you mean by AIDA formula? 8 18 12. Write short notes on (any three): (a) Future of Advertising

(d)

(e)

(f)

Window Display

Types of Layouts

Television Advertising.

(मराठी रूपांतर) (जुना अध्यासक्रम)

(३ तास)

(एकूण गुण: १००

सूचना : (१) प्रत्येक विभागातील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.	
(२) दोन्ही विभागांच्या उत्तर प्रत्रिका एकत्र बां धाव्यात.	
(३) उजवी कडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात. विभाग १	
	,
१.(अ) जाहिरातीची व्याख्या द्या आणि तीची आधुनिक जगातील भूमिका स्पष्ट करा. (ब) जाहिरात व प्रसिद्धी यातील फरक स्पष्ट करा.	6
२.(अ) बाजार प्रभागीकरणाचे आधार स्पष्ट करा.	۷
(ब) इंटरनेटद्वारा जाहिरातीचे फायदे व तोटे लिहा.	۷
३.(अ) जाहिरातीमुळे राहणीमान कसे उंचावले जाते ?	٠ د
(ब) जाहिरात संशोधनाची गरज स्पष्ट करा.	۷
४.(अ) जाहिरात अंदाजपत्रक निर्धारित करणारे घटक स्पष्ट करा.	6
(ब) जाहिरात परिणामकारकतेच्या मुल्यांकनाचे फायदे कोणते ?	۷
५.(अ) वस्तु जीवन चक्र पक्रियेतील टप्पे स्पष्ट करा.	۷
(ब) चांगल्या फलकाच्या आवश्यक बाबी कोणत्या ?	۷
	9.4
६. संक्षित टिपा लिहा (कोणत्याही तीन वर) :-	१८
(अ) जाहिरातीतील अपव्यय (ड) संवेष्टन (ब) दुरदर्शन संहिता (ई) जाहिरात व मक्तेदारी	
(क) ऑडिटब्युरो ऑफ सर्क्युलेशन (फ) चांगले घोषवाक्य	
विभाग २	
	,
७.(अ) माध्यम नियोजनातील टप्पे स्पष्ट करा. (ब) जाहिरात मथळ्याचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.	6
A D CONSTRUCTION OF THE CONTRACT OF THE CONTRA	
८.(अ) जाहिरात संस्थेची कार्ये कोणती ?	۷
(ब) विविध खरेदी प्रेरणांची चर्चा करा.	۷
९. (अ) चांगल्या मजकुराचे आवश्यक गुण स्पष्ट करा.	6
(ब) चित्रदृष्याचे जािहारातीतील महत्त्व स्पष्ट करा.	6
१०. (अ) मनःचक्षुंनी जाहिरातीचे काल्पनिक चित्र पाहणे म्हणजे काय ? त्यातील पायऱ्या स्पष्ट करा.	۷
(ब) बाह्य जाहिरातीचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.	6
११. (अ) जाहिरातीविरुध्द केल्या गेलेल्या टीकांचे चर्चा करा.	٥
(ब) अ आय डी अ सूत्र म्हणजे काय ?	6
	9.4
१२. संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही तीनांवर) :-	१८
(अ) जाहिरातीचे भवितव्य (ड) तावदानातील सजावट (ब) बोधचिन्ह (इ) जाहिरातीच्या रचनेचे प्रकार	
(ब) बोधचिन्ह (इ) जाहिरातीच्या रचनेचे प्रकार (क) जाहिराती आणि सांस्कृतिक मुल्ये (फ) दुरदर्शन जाहिरात.	
(4) 40000 400 400 500 600 600 600	

Con. 29-13.

(REVISED COURSE)

[Total Marks: 100 (3 Hours) **N.B.** (1) All questions are compulsory. (2) Tie both the sections together. (3) Figures to the right indicate full marks. Section I 10 1. Explain the following terms (any five):— (a) Advertising (f) Salesmanship (g) T.R.P. (b) Client Turnover (h) Internet Advertising (c) Modelling (i) Product Research (d) A.B.C. (e) Slogan (i) Buying Motives. 2. Answer the following (any three):— 30 (a) Explain the role of advertising in modern world. (b) Explain the active participants in advertising. (c) How does advertising affect consumer price? (d) What are the functions of advertising agencies? (e) State the merits and demerits of television advertising. (f) Discuss the career options available in the field of advertising. 10 3. Write short notes on (any two):— (a) Newspaper Advertising (c) Waste in Advertising (b) Zipping and Zapping (d) Media Research. Section II 4. Explain the following terms (any five):— 10 (a) AIDA Formula (f) Testimonial (b) Layout (g) Demonstration (h) Visualisation (c) Caption (d) Logo (i) Headline (e) Brand Name (j) Window Display. 5. Answer the following (any three):— 30 (a) Explain the different types of customers. (b) Explain the types of copy. (c) What factors affect advertising budget? (d) Why is testing advertising effectiveness essential? (e) What are the functions of illustration? (f) State the objectives of advertising campaign. 6. Write short notes on (any two): 10 (a) Fantacy in Advertising Radio Advertising (c)

(d)

Transit Advertising.

(b) Mobile Advertising

(मराठी रूपांतर) (सुधारित अध्यासक्रम) विभाग १

			(३ तार	ਸ)	(एकूण गुण: १००	
सच	ना : (१)	सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.				
	10.00	दोन्ही विभागांच्या उत्तर प्रत्रिका ।	एकत्र ब	ांधाव्यात.	a.	
	()	उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण र	रुण दर्श	वितात.		
٤.	खालील र	पंज्ञा स्पष्ट करा (कोणत्याही पाच)	:-			१०
,		जाहिरात		विक्रेत्याचे कसब		
		ग्राहकांची अदलाबदल	(ग)	टी. आर. पी.		
	(क)	नमुना प्रतिकृती करणे	(ह)	इंटरनेट जाहिरात		
	(ड)	ओ.बी. सी.	(स)	वस्तू संशोधन		
	(इ)	घोषवाक्य	(द)	खरेदी प्रेरणा.		
₹.	खालील !	प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही ती	न) :-		*	30
		जाहिरातीची आधुनिक जगातील	0.7	स्पष्ट करा.		-
		जाहिरातीतील सक्रीय सहभागी स				
		जाहिरातीमुळे ग्राहक कींमतीवर व				
		जाहिरात संस्थांची कार्ये कोणती				
	(ま)	दूरदर्शन जाहिरातीचे फायदे व तो	टे लिहा			
	(फ)	जाहिरात क्षेत्रात उपलब्ध असलेल	या विवि	वेध कारर्किद पर्यायांची चर्चा करा		
3	संक्षिप्र रि	पा लिहा (कोणत्याही दोहोंवर) :-	-			१०
۲.		वर्तमान पत्रातील जाहिरात		जाहिरातीतील अपव्यय		
		झिपिंग ॲन्ड झॅपिंग				
	(*,)	4.1.1	विभाग			
٧.	खालील :	संज्ञा स्पष्ट करा (कोणत्याही पाच)			7 G	१०
		अे आय डी ओ सुत्र	(फ)	शिफारसपत्र		
		रचना	(ग)	सोदाहरण स्पष्टीकरण		
	(~~क~~)	उपशीर्षक	(ह)	मनःचक्षुने कल्पनाचित्र पाहणे		
	(3)	आकृति ठसा	(इ)	मथळा		
	(ई)	बोधचिन्ह	(ज)	तावदान सजावट.		
4.	खालील	प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही तं	ोन) :-			₹0
		ग्राहकांचे विविध प्रकार स्पष्ट कर				
	(ৰ)	जाहिरात मजकुराचे प्रकार स्पष्ट	करा.			
		जाहिरात अंदाजपत्रकावर परिणाम		रे घटक कोणते ?		
	(ड)	जाहिरात परिणाम मुल्यांकनाची	आवश्य	कता का भासते ?		
	(इ)	जाहिरातीतील चित्रांची कार्ये को				
	(फ)	जाहिरात मोहिमेची उद्दिष्ट्ये लिह	हा.			

१०

६. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही दोहोंवर) :-

(ब) भ्रमणध्वनी जाहिरात

(अ) जाहिरातीतील विलक्षण कल्पना (क) रेडीओ जाहिरात

(ड) फिरत्या वाहनांवरील जाहिरात.

5.4.8.com

PH. JODL (March) 11

Con. 22-13

Accounting & Financial Management

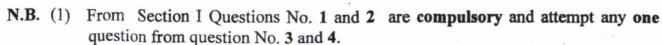
Daper - II

(REVISED COURSE)

GT-1103

(3 Hours)

Total Marks: 100

(2) From Section II Questions No. 5 and 6 are compulsory and attempt any one question from question No. 7 and 8.

(3) Figures to the right indicate full marks assigned to the questions.

(4) Working note should form part of your answer.

Section -I

Q.1: Arun, Varun and Tarun carried on retail business in partnership, sharing profits and losses

in the ratio 2:3:5. The Trial Balance of the firm as at 31st March 2013 was as follows: 18

Particulars	Dr. Rs.	Cr. Rs.
Sales		9,30,000
Trade Creditors		74,000
Furniture & Fittings	44,000	
Freehold Premises (Purchased during the year)	1,20,000	
Leasehold Premises	90,000	
Addition and Alterations to leasehold premises	50,000	
Purchases	5,60,000	
Stock s on (1st April 2012)	84,000	
Salaries and Wages	1,28,000	
Office and Trade Expenses	90,400	
Rent, Rates and Insurance	21,000	
Professional charges	7,000	
Debtors	41,200	Y 90 =
Provision for Doubtful Debts		1000
Balance at Bank	87,400	ði.
Drawings: Arun	34,000	
Varun	22,000	
Tarun	18,000	
Bills payable		30,400
Bills receivables	36,600	**
Printing and stationery	13,800	
Loan from bank		20.000
Capital A/cs; Arun	81	1,60.000
Varun		1,00,000
Tarun		60,000
Current A/cs: Arun	100	32,000
Varun		24,000
Tarun	1 .	16,000
	14,47,400	14,47,400

You are given the following additional information:

- A debtor of Rs. 1,200 are to be written off and provision against the remaining debtors should made at 5%
- Professional charges include Rs. 5,000 fees paid in respect of the acquisition of the leasehold premises, which are to be capitalized.
- 3) Depreciate Furniture and Fittings by 10%.
- Provide for the following outstanding expenses as on 31st March 2013. Office and Trade Expenses Rs. 4,800 Salaries and Wages Rs. 12,000.
- 5) Stock on 31st March 2013 was valued at Rs. 92,000.
- 6) Rates prepaid as on 31st March 2013 Rs. 5,000.

You are required to prepare the Trading and Profit and Loss A/c. for the year ended 31st March 2013 and the balance sheet as on that date.

Q2: A) State whether the following statements are true or false.

(08)

- 1) To eliminate competition is one reason to admit new partner in a firm.
- 2) A partner may be retiring voluntarily from the firm.
- 3) The deceased partner is entitled to his share of accrued profits.
- 4) Unrecorded assets are not transferred to Realization Account.
- Deficiency of the insolvent partner has to be borne by solvent partners in their profit sharing ratio.
- 6) Profit & loss appropriation account is a second part of the Revenue Account.
- 7) In absence of information, interest at 6% p.a. is allowed on partner's loan.
- 8) Excess of assets over liabilities is capital.

B) Give one word / term which can substitute each of the following.

(08)

- 1) The account which shows changes in the value of assets and liabilities.
- 2) Stock at the beginning of the year.
- 3) Allowance given to a customer for prompt payment.
- 4) Goods returned to the supplier.
- 5) Assets which are held temporarily.
- 6) Income earned but not received.
- 7) Liability likely to arise in future on happening of certain events.
- 8). Assets which are intangible but not realizable.

Q.3: Seeta and Geeta are partners in the firm sharing profits & losses in the ratio of 3:2. The Balance Sheet of the firm on 31st December, 2012 was as follows:

Liabilities		Rs.	Assets		Rs.
Creditors		70,000	Goodwill		49,800
Investment Prov	ision	20,000	Investments		2,50,000
General Reserve		1,05,000	Stock		1,50,000
Workmen's Con	npensation Fund	60,000	Debtors	2,00,000	
Capital Account	S:		Less: Provision	25,000	1,75,000
Seeta	3,00,000		Bills Receivable		1,25,000
Geeta	2,45,000	5,45,000	Bank		50,200
2.		8,00,000			8,00,000

On the above date, Meeta is admitted for 2/5th share in the profits or losses of the firm. Following revaluations were made at the time of admission:

- 1) Meeta is required to bring in Rs.5,00,000 as Capital
- 2) Her goodwill was calculated at Rs.1, 20,000.
- 3) Secta and Geeta had purchased a machinery on hire purchase system for Rs. 1, 50,000, of which only Rs. 5,000 are to be paid. Both machinery and unpaid liability did not appear in the Balance Sheet.
- 4) There was a joint life policy on the lives of Seeta and Geeta for Rs. 7, 50,000.
  Surrender value of the policy on the policy on the date of admission amounted to Rs. 3, 00,000.
- 5) Accrued incomes not appearing in the books were Rs. 4,000.
- 6) Market value of investment is Rs. 2, 39,000.
- 7) Claim on account of workmen compensation is estimated at Rs.7,500
- Disha, whose account was written off as bad in earlier year, has promised to pay Rs. 17,500 in settlement for her full claim.
- 9) Provision for doubtful debts is required at Rs. 30,000.

Prepare Revaluation Account, Partners Capital Accounts and Opening Balance Sheet after admission of Meeta

Q. 4: Avi, Dik and Dee were partner in a firm sharing profits in the ratio of 2:4:4. Their Balance Sheet on 31st March, 2013 was as follows:

Liabilities Account Payable		Rs.	Assets	Rs.	
		1,50,000	Land and Buildings	4,70,000	
Bank Overdraf	ì	1,20,000	Office Equipment	80,000	
Dik's Loan		1,80,000	Stock	5,60,000	
Joint Life Insu	rance Policy Reserve	1,50,000	Account Receivable	1,80,000	
Capitals:		*	Joint Life Insurance Policy	1,50,000	
Avi	2,00,000		Bank	1,60.000	
Dik	4,00,000				
Dee 4,00,000		10,00,000			
		16,00,000		16,00,000	

Partners agreed to dissolve the firm on that date. You are given the following information about dissolution:

- 1) The Joint Life Insurance Policy was surrendered for Rs. 90,000.
- Office Equipment was accepted by a creditor for Rs. 70,000 in full settlement. The remaining creditors were paid in full by cheques.
- 3) Assets realized as follows:

a. Land and building

Rs. 12, 00,000

b. Stock

Rs. 4,00,000

c. Accounts receivable

Rs. 1,50,000

- 4) Other liabilities were paid in full.
- 5) Dissolution expenses amounted to Rs. 30,000.

You are required to prepare Realisation Account, Bank Account and Capital Account of the Partners.

Section -II

Q.5: M and N were partners sharing profits and losses in the ratio of 2:4 and O and P were partners sharing equally. Following were their Balance Sheet as on 31st March 2013.

18

Liabilities	M and N (Rs.)	O and P (Rs.)	Assets	M and N (Rs.)	O and P (Rs.)
Capital Accounts:			Goodwill	40,000	
M	3,00,000		Plant & Machinery	2,00,000	2,70,000
N	3,00,000		Furniture	80,000	90.000
0		2,50,000	Stock	2,00,000	2,40,000
P		3,20,000	Debtors	1,90,000	1,70,000
Creditors	1,00,000	1,50,000	Fixtures	16,000	12,000
Bills Payable	40,000	80,000	Bank	30,000	26.000
Outstanding Rent	20,000	15,000	Cash	4,000	7,000
	7,60,000	8,15,000		7,60,000	8,15,000

The firms are amalgamated on the following terms:

- 1. Outstanding Rent was paid by cheques in full by the respective firms.
- 2. Creditors of both the firms were taken by the new firm at a discount of 5%.
- 3. Plant and Machinery is subject to 5% depreciated of both the firms.
- 4. Furniture of 'O' and 'P' was sold in the market for Rs. 80,000 and furniture of 'M' and 'N' was not taken over by the new firm.
- 5. Fixtures were not taken over by the new firm.
- 6. Stock of 'M' and 'N' was valued at Rs. 2, 21,000 and that of 'O' and 'P' was valued at Rs. 2, 01,000.
- 7. Goodwill of M/s M and N is valued at Rs, 60,000 and that of M/s O and P at Rs. 80,000. Goodwill account is not being retained in the books of the new firm.
- 8. Capital of each partner in the new firm is to be maintained at Rs. 2, 50,000 by bringing cash or paying cash, as the case may be.

You are required to prepare

- 1. Realisation A/c and
- 2. Partners Capital A/c in the books of both the firms and
- 3. Amalgamated Balance Sheet of the new firm.

Q.6: A) State whether the following statements are true or false:

(08)

- 1) AS-16 deals with accounting for amalgamation.
- 2) In amalgamation old firms are called as amalgamated firms.
- 3) In Branch Account under Debtors System all transactions are recorded.

- 4) A consignee is a person who cosigns goods for sale.
- 5) Del credere commission is calculated at a certain percentage on credit sales.
- 6) Installment is treated as a hire charge in Installment System.
- 7) Depreciation is charged on Hire Purchase Price.
- 8) Normal goods are slow moving goods.

B) Fill in the blanks with most suitable words and rewrite the sentence. (08)

- 1) ...... Businessmen take out an insurance policy.
- 2) ..... is equal to Salvage plus loss of stock
- 3) ...... is the amount paid at the time of delivery of goods.
- 4)..... is equal to Cash Price plus Interest.
- 5) ..... is sent by consignee.
- 6) ...... is a statement giving the particulars goods supplied.
- 7)...... Branch is not maintaining complete books of accounts.
- 8) ...... is the amount payable to a vendor firm by the new firm.
- Q.7: The City Transport Ltd. Purchased, Truck from the Jeet Motors Ltd., on Hire Purchase basis. The cash price of the Truck was Rs. 32, 00,000.

The amounts were payable as under: -

16

Rs. 10, 00,000 on the date of purchase i.e.1st April, 2010.

Rs. 8, 00,000 on 31st March, 2011.

Rs. 8, 00,000 on 31st March, 2012.

Rs. 8, 24,780 on 31st March, 2013.

The Jeet Motors Ltd., charged interest at 5% p.a. on the unpaid amount. The purchasing company decided to write off as depreciation 20% on the diminishing balance each year. It closes its account on 31st March every year.

You are required to give Truck Account, The Jeet Motors Ltd. Account and Interest Account in the books of City Transport Ltd. according to Credit Purchase method.

Q.8: The premises of K. Gopal were destroyed by fire on 30th June, 2012. Following figures were however available from various sources. Prepare a statement of claim in respect of loss of stock for submission to the Fire Insurance Company.

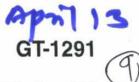
The firm closes its books on 31st December every year.

DETAILS	2009	2010	2011	30.06.2012
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Opening Stock	10,000	22,000	11,800	34.000
Purchases less returns	90,000	1,45,000	2,63,200	43.000
Sales less returns	1,00,000	1,98,500	3,05,500	46.000
Freight Inward	4,000	3,000	5,000	1.000
Closing Stock	22,000	11,800	34,000	?
Freight Outward	5,000	7,000	6,000	600

In 2009, while valuing the closing stock, a slow moving item costing Rs. 5,000 was valued at Rs. 4,000. This was sold for Rs.. 4,500 in 2010. In 2010 an item costing Rs.. 6,000 was wrongly valued at Rs.. 7,000. This was sold for Rs. 5,500 in 2011. In 2011 a slow moving item costing Rs. 12,000 was valued at Rs. 10,000, 50% of which was sold before 30.6.12 for Rs. 6,000. The value of salvage was Rs. 4,000.

(3 Hours)

[Total Marks: 100

N.B.: (1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Section I

- Explain the following terms (any five) :—
  - (a) Hundi
  - (b) Cheque
  - (c) Free consent
  - (d) Wageing contract
  - (e) Guarantee
  - (f) Seller
  - (g) Contract.
- 2. Answer any three from the following:-

30

10

- (a) State the various Modes of the Discharge of Contract.
  - (b) Who can be appointed as Agent ? State right and duties of agent.
  - (c) What is 'Pledge'? State essentials and distinguish between 'Pledge and Lien'.
  - (d) What is 'Bailment'? State the essentials of Bailment.
  - (e) What is contract of Indemnity? State the right of Indemnity holder.
  - (f) Write a short note on unpaid seller.
- 3. Write a short notes on any two of the following: -

10

- (a) Proposal
- (b) Void Agreement
- (c) Auction Sale
- (d) Consideration.

Section II

4. Explain the following terms (any five):-

10

- (a) Company
  - (b) Promoter
  - (c) Director
  - (d) Prospectus
  - (e) Shareholder
  - (f) Stocks
  - (g) Public company
  - (h) Consumer goods.
- 5. Answer any three from the following: -

30

- (a) When a Private Company can become a Public Company?
- (b) State the Right of a partner under the Partnership Act, 1932.
- (c) Define 'Society' and state the features of a Co-operative Society.
- (d) Who is Consumer? Why he needs protection?
- (e) State in detail the agencies established for redressal of consumer disputes.
- (f) Distinguish between Partnership and Company.
- 6. Write a short notes on any two of the following:—

- (a) Unfair Trade Practice
- (b) Appeals
- (c) Right of Consumer
- (d) Hoarding of goods.

14.7. "

Con. 36-GT-1291-13.

(मराठी रूपांतर) [एकूण गुण : १०० (३ तास) सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) **उजवी**कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात. विभाग १ 80 १. खालील संज्ञा स्पष्ट करा (कोणत्याही **पाच**) :-(इ) हमी (अ) हुंडी (फ) विक्रेता (ब) धनादेश (ग) करार. (क) मुक्त संमती (ड) पैजेचे करार 30 २. कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा :-(अ) करार समाप्तीचे विविध मार्ग सांगा. (ब) प्रतिनिधी म्हणून कोणाला नियुक्त करता येते ? प्रतिनिधींचे अधिकार व कर्तव्ये सांगा. (क) तारण म्हणजे काय ? त्यांची वैशिष्ट्ये सांगा व तारण आणि गृहणाधिकार (Lien) मधील फरक (ड) निक्षेप म्हणजे काय ? निक्षेपाचे आवश्यक तत्त्व सांगा. (इ) नुकसान भरपाईचा करार म्हणजे काय ? नुकसान भरपाई गृहिताचे अधिकार सांगा. (फ) अदत्त विक्रेत्यावर टीप लिहा. १० ३. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही **दोहों**वर) :-(अ) प्रस्ताव (ब) व्यर्थ ठराव (क) लिलावाद्वारे विक्री (ड) प्रतीफळ. विभाग २ 20 खालील संज्ञा स्पष्ट करा (कोणत्याही पाच) :-(इ) भागधारक (फ) पुंजीपत्र (Stocks) (अ) कंपनी (ग) सार्वजनिक कंपनी. (ब) प्रवीतक (क) संचालक (ड) माहितीपत्रक 30 ५. कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा :-(अ) खाजगी कंपनी सामाजिक कंपनी कधी बन् शकते ? (ब) भागीदारी अधिनियम, १९३२ अर्तंगत भागीदाराचे अधिकार सांगा. (क) सहकारी संस्थेची व्याख्या करा आणि त्यांची वैशिष्टचे सांगा. (ड) ग्राहक म्हणजे कोण ? त्याला संरक्षणाची गरज का आहे ? (इ) ग्राहक तंटे निवाणार्थ कोणकोणत्या संस्था स्थापित करण्यात आल्या आहेत ? विचारपूर्वक उल्लेख (फ) भागीदारी संस्था व कंपनी यामधील फरक सांगा.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोहोंवर) :-

(अ) अनुचित व्यापारी प्रथा

(ड) वस्तुंची साठेबाजी.

(ब) अपील

(क) ग्राहकांचे हक

Con. 24-13.

S.Y. B. Com.

GT-1499 (

(3 Hours)

[Total Marks: 100

- N.B. (1) All questions are compulsory.
  - (2) Figures to the right indicate full marks.

Section I

- 1. Define any five concepts:
- (e) Departmentation

(a) Scalar chain(b) Policy

(f) Scheduling

(c) Reorder level

(g) Span of Control

(d) Line Organisation

- (h) Unity of direction.
- 2. Answer any three questions:

30

10

- (a) Explain the continuous production system.
- (b) What is quality? Explain its dimensions.
- (c) What are the components of planning?
- (d) What is inventory? Explain various inventory costs.
- (e) Describe the bases of Departmentation.
- (f) Discuss the features-advantages and limitation of Matrix Organisation.
- 3. Case study: From the following information —

10

- (a) Annual consumption 15,000 units
- (b) Unit price ₹ 30/-
- (c) Procurement cost per order ₹ 300/-
- (d) Carrying cost is 10%

Calculate

- (i) EOQ
- (ii) Define Ordering Cost.

Section II

4. Define any five concepts:

10

- (a) Credit Rating
- (e) Gross Working Capital
- (b) Financial Management
- (f) Commercial Paper
- (c) Risk and Return
- (g) Stock Exchange

(d) Leasing

- (h) Capital Market.
- 5. Answer any three questions:—

- (a) Explain the meaning and advantages of FDI.
- (b) Write short note on SEBI.
- (c) Examine the sources of working capital.

- (d) What are the methods of accessing capital markets?
- (e) What are the objectives of financial management?
- (f) Describe the factors influencing capital structure of a company.

6. Case Study:

Particulars	₹
Equity share capital (5000 * 10)	5,00,000
10% Preference share capital	3,00,000
Reserve and Surpluses	10,00,000
Net Profit	2,00,000
Market Rate of dividend 20% Cost of goods sold (Credit Purchase)	18,00,000
Creditors	1,00,000

Calculate:

- (a) Book Value of Share
- (b) Real Value of Share
- (c) Earnings per share
- (d) Credit Payment period.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००

- **सूचना** : (१) **सर्व** प्रश्न **अनिवार्य** आहेत.
  - (२) **उजवी**कडील **अंक** प्रश्नाचे पूर्ण **गुण** दर्शवितात.

विभाग १

- १. कोणत्याही पाच व्याख्या लिहा :--
  - (अ) अधिकार श्रेणी

(इ) विभागीकरण

(ब) धोरण

- (फ) वेळापत्रक
- (क) पुनर्अदिशाची पातळी
- (ग) नियंत्रण कक्ष

(ड) रेखा संघटन

- (ह) निर्देशनातील एकता.
- २. कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा :--

30

20

- (अ) सतत उत्पादन पद्धती स्पष्ट करा.
- (ब) गुणवत्ता म्हणजे काय ? त्याचे पैलू स्पष्ट करा.
- (क) नियोजनातील घटक कोणते ?
- (ड) सामुग्री म्हणजे काय ? सामुग्री खर्चाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- (इ) विभागीकरणाचे आधार लिहा.
- (फ) मॅट्रीक्स संघटनेची वैशिष्टचे, फायदे आणि मर्यादा लिहा.
- ३. केस स्टडी : खाली दिलेल्या माहितीवरून :--

80

- (अ) वार्षिक वापर १५,००० नग
- (ब) एका नगाची किंमत ₹ ३०/-
- (क) आदेश खर्च ₹ ३००/-
- (ड) नग बाळगण्याचा खर्च १०%
  - त्यावरून :
    - (१) काटकसरीची आदेश मात्रा काढा.
    - (२) आदेश खर्च व्याख्या लिहा.

[TURN OVER

विभाग २

	7 0			0	
४. व	<u>नोणत्याही</u>	पाच	व्याख्या	लिहा	:

(अ) पतनिर्धारण

(इ) ढोबळ खेळते भांडवल

(ब) वित्तीय व्यवस्थापन

- (फ) कमर्शिअल पेपर
- (क) जोखीम आणि परवाना
- (ग) भाग बाजार

(ड) भाडे हक

(ह) भांडवल बाजार.

५. कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा :--

30

80

- (अ) एफ्.डी.आय. चा अर्थ व फायदे लिहा.
- (ब) सेबीवर टीप लिहा.
- (क) खेळत्या भांडवलाचे स्त्रोत परीक्षण करा.
- (ड) भांडवल बाजारात निधी उभारण्याच्या पद्धती कोणत्या ?
- (इ) वित्तीय व्यवस्थापनाची उद्दिष्टचे कोणती ?
- (फ) कंपनीच्या भांडवल रचनेवर परिणाम करणारे घटक विस्तृत करा.

६. केस स्टडी:

80

तपशील	₹	
भागभांडवल (५००० * १०)	4,00,000	
१०% प्राधान्य भाग भांडवल	३,००,०००	
राखीव निधी	१०,००,०००	
निञ्वळ नफा	२,००,०००	
बाजारपेठ लाभांश २०% विकलेल्या वस्तूंचा खर्च (उधार खरेदी धनको)	१८,००,०००	
धनको	₹,00,000	

यावरून:

- (अ) भागाचे पुस्तकी मूल्य
- (ब) भागाचे वास्तविक मूल्य
- (क) प्रति समभाग कमाई
  - (ड) धनकोला पैसे देण्याचा कालावधि काढा.